Haarlem

Informatienota

Onderwerp Reactie initiatiefvoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang	
Nummer	2018/81280
Portefeuillehouder	Snoek, M./Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd
Afdeling	MO
Auteur	Daru, S.
Telefoonnummer	023-5113872
Email	sdaru@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college reageert met deze informatienota op het initiatiefvoorstel van VVD en D66 over de hulp aan kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang. Het college erkent de kwetsbaarheid van kinderen in de opvang. Gemeente Haarlem neemt haar verantwoordelijkheid als centrumgemeente en financiert vanaf 1 juli toeleiding naar hulp bij opgroeien en opvoeden in de maatschappelijke opvang. Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft als opdracht om zo nodig op locatie van de opvang hulp te bieden. Centrumgemeente Haarlem heeft afspraken gemaakt met de regiogemeenten, maar het College zal deze bevestigen en concretiseren. Het college pakt graag de in het initiatiefvoorstel opgenomen besluitpunten op, waarin gevraagd wordt om met een verbetervoorstel te komen.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt deze informatienota ter bespreking naar de commissie Samenleving, als reactie op het initiatiefvoorstel ‘Hulp aan kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang’.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 13 februari 2018	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Anne Sterenberg (VVD) en Pascal Spijkerman (D66) hebben een initiatiefvoorstel opgesteld, dat op 25 januari door de raad in behandeling is genomen. Het initiatiefvoorstel vraagt om verbetervoorstellen voor de hulp en ondersteuning van kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang.
Zoals de initiatiefnemers stellen, zijn kinderen die in de maatschappelijke of vrouwenopvang verblijven een extra kwetsbare groep. Wanneer deze kinderen in Haarlem verblijven, of wanneer het gaat om Haarlemse gezinnen, dan heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om goede hulp te bieden waar dat nodig is. Nu zitten nog wel eens organisatorische, administratieve of financiële drempels zulke hulp in de weg en dat is onwenselijk.
Deze informatienota informeert u over de huidige stand van zaken rond de hulp aan kinderen in de maatschappelijke ondersteuning en het voornemen van het College om te komen met een verbetervoorstel.

2. Kernboodschap

Gemeente Haarlem neemt haar verantwoordelijkheid voor kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang in haar rol als centrumgemeente
Gemeente Haarlem is centrumgemeente maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Vanuit het Rijk krijgt de gemeente een doeluitkering om vorm te geven aan deze opvang voor de negen gemeenten in de regio Kennemerland en Haarlemmermeer. Afgelopen tijd is het aantal cliënten toegenomen en de problematiek verzwaard. Omdat de doeluitkering niet in gelijke mate is meegegroeid, hebben gemeenten in de regio ook uit andere budgetten financiën ingezet. De inzet voor vrouwenopvang en maatschappelijke opvang is terug te vinden in de programmabegroting onder Programma 2.

Gemeente Haarlem onderkent de kwetsbaarheid van kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang
Het College onderschrijft het belang van hulp en ondersteuning aan gezinnen die door complexe problematiek of door huiselijk geweld opvang nodig hebben. In de maatschappelijke opvang zijn er naast alleenstaande cliënten ook gezinnen en dus kinderen. Deze kinderen groeien onder moeilijke omstandigheden op. Het verblijf in een opvanginstelling is voor kinderen eigenlijk niet wenselijk. Om die reden is niet alleen belangrijk om sterk in te zetten op een traject om zo snel mogelijk uit te stromen (zelfstandig te wonen), maar ook moet er sterk worden ingezet op het betrekken van de juiste opvoedondersteuning en jeugdhulp.

Centrumgemeente Haarlem financiert de toeleiding naar hulp bij opgroeien en opvoeden vanaf 1 juli 2018
De aanbesteding voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen Opvang, wonen en herstel is eind november 2017 gepubliceerd. Deze aanbesteding is gericht op nieuwe contracten met zorgaanbieders vanaf 1 juli 2018. De aanbesteding richt zich op een zeer kwetsbare doelgroep; mensen met doorgaans meervoudige problematiek die onvoldoende in staat zijn

om op eigen kracht zelfstandig te wonen en in andere noodzakelijke bestaansvoorwaarden te voorzien en/of dakloos zijn. Voor elk gezin in de maatschappelijke opvang (zowel voor economisch dakloze gezinnen als OGGZ gezinnen) wordt er vanaf 1 juli 2018 aanvullend financiering ingezet om vanuit de opvanglocatie de kinderen goed te kunnen begeleiden richting jeugdhulp en ondersteuning. De ondersteuning is dus vooral gericht op het (tijdig) betrekken van professionals uit het jeugddomein.
Deze financiering zal bestaan uit 1 uur begeleiding per week per gezin. Deze vorm van ondersteuning op het gebied van opvoeden en opgroeien op opvanglocaties werd tot nog toe niet door de gemeente gefinancierd. De gemeente zal de nieuwe vormen van financiering en resultaatsturing die vanaf 1 juli 2018 wordt ingezet, nauwkeurig monitoren en volgen.
In de vrouwenopvang werd al langer geïnvesteerd in de toeleiding naar de nodige hulp voor kinderen. Er werd in 2017 zelfs gewerkt met het bieden van jeugdhulp ter plekke. Het College waardeert de investering en neemt deze ontwikkeling mee in haar verbetervoorstel.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft als opdracht aan te sluiten bij de leefwereld van gezinnen, ook als dat werken op een andere locatie betekent
In Programma 1 van de programmabegroting heeft de gemeente ruimte gemaakt voor: “Maatschappelijke participatie: zodat Haarlemmers zoveel mogelijk zelfredzaam zijn en regie over het eigen leven hebben”. Onder deze doelstelling valt de inzet van het CJG . In de prestatieafspraken met het CJG is voorzien dat er in 2018 meer ruimte is voor de inzet op locatie, waaronder ook de maatschappelijke en vrouwenopvang.
Ook nu al wordt inzet gepleegd om de inzet voor volwassenen en kinderen in het gezin in afstemming te bieden. Het CJG en het Sociaal Wijkteam (SWT) in Noord bieden de gezinnen in de opvang voor economisch dakloze gezinnen in de Velserpoort samen ondersteuning aan. Het CJG besteedt in 2018 specifiek aandacht aan de mogelijkheden om voor de kinderen in de vrouwenopvang maatwerk te realiseren.

3. Consequenties
Het College gaat graag in op de voorstellen die zijn gedaan.
De initiatiefnemers sommen een aantal uitgangspunten, ingrediënten en hiaten op in de hulp en ondersteuning aan kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang op. Een deel van de geconstateerde problemen heeft te maken met organisatorische en administratieve zaken. Zo zouden instellingen meer samen moeten werken om te komen tot warme overdracht, en zo zouden gemeenten meer moeten samenwerken om meer continuïteit (en dus minder uitval) van hulp en ondersteuning te borgen.

Randvoorwaarden en ingrediënten
Er wordt met de volgende randvoorwaarden uit het initiatiefvoorstel rekening gehouden:
- Voor cliënten moet het niet uitmaken welke financieringsstromen er nodig zijn.
- Hulp aan ouders en kinderen moet op elkaar afgestemd zijn.
- Er moet zo veel mogelijk continuïteit van hulpverlening zijn.
- Ouders en kinderen moeten hun verhaal zo min mogelijk keer hoeven doen.
- Hulpverlening in en na de opvang moeten op elkaar aansluiten.

Daarnaast staan in het initiatiefvoorstel een aantal ingrediënten genoemd, die in het verbetervoorstel worden verwerkt:

- Vanzelfsprekendheid van hulpverlening
- Ondersteunende aard van hulpverlening
- Op locatie geboden
- Inzet van beperkt aantal 'gezichten'
- Expertise op het gebied van trauma, hechting en geweld
- Niet wachten op kind-signalen
- Onderkennen van grenzen van standaardaanbod en doorverwijzing waar wenselijk/nodig

De participatieraad wordt om een reactie gevraagd
Dit biedt ook de gelegenheid de participatieraad om een reactie te vragen.

De afstemming van regionale en lokale inzet wordt versterkt
De gemeente Haarlem is centrumgemeente voor de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer. Met betrekking tot de maatschappelijke opvang werken de gemeenten in deze regio al vele jaren samen. In het Protocol maatschappelijke Opvang zijn allerlei praktische zaken vastgelegd om de zorg en ondersteuning aan deze doelgroep zo doelmatig, efficiënt, en herstelgericht op te pakken. Ook wanneer het gaat over de ondersteuning bij opgroeien en opvoeden.
Zo zijn er afspraken gemaakt over het voortzetten van het leerlingenvervoer; een kind moet naar school kunnen blijven gaan in de gemeente van herkomst. Ook zijn er afspraken gemaakt over een soepele overdracht en voortzetting van de bijstandsuitkeringen. Cliënten ervaren soms hindernissen en drempels in plaats van continuïteit, zoals ook uit het initiatiefvoorstel blijkt. De gemeente Haarlem zal in haar rol als centrumgemeente de regiogemeenten opnieuw wijzen op de overeengekomen afspraken en die zo nodig aanvullen.

4. Vervolg
Het College legt in het derde kwartaal een verbetervoorstel voor aan Commissie Samenleving.

5. Bijlagen
Initiatiefvoorstel "Voorstel voor betere hulp aan kinderen in de maatschappelijke en vrouwenopvang"